

خدمات علمی آیت‌الله‌العظمی مکارم‌شیرازی از نگاه آیت‌الله‌العظمی سبحانی

پیوند پژوهش مبتکرانه با خدمت اجتماعی و پاسخ‌گویی به نیازهای روز جامعه

حضرت آیت‌الله سبحانی، با بیان اینکه «نوآوری» از مهم‌ترین ویژگی‌های علمی حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی است، تصریح کردند: آثار فراوان علمی ایشان نشان می‌دهد که به‌ازای هر سال از عمرشان، اثری علمی از خود برجای گذاشته‌اند و این توفیقی الهی است.

وی افزود: این مرجع تقلید حتی در دوران مرجعیت نیز تبلیغ را رها نکردند و در شهرهای مختلف برای جوانان جلسات پرسش و پاسخ و مباحث اعتقادی برگزار کردند که تأثیر عمیقی بر نسل جوان می‌گذاشت. به طور مثال کتاب تفسیر نمونه ایشان نقش مهمی در رفع شبهات و جهت دهی فکری جوانان داشت.

تبلیغ در منظومه فکری آیت‌الله‌العظمی مکارم پیوندی جدی با تعلیم و تربیت دارد

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی ادامه داد: در این مجموعه عمداً عنوان «نظام تعلیم و تربیت و تبلیغ اسلامی» انتخاب شد، زیرا تبلیغ در منظومه فکری آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی پیوندی جدی با تعلیم و تربیت دارد و این عناوین با دقت طراحی شده‌اند.

وی در ادامه گفت: بخش پنجم کتاب مربوط به «نظام‌های اجتماعی اسلام» است. در این بخش، نظام خانواده، نظام فرهنگی، نظام مدیریتی، نظام سیاسی، نظام اقتصادی، نظام حقوقی، نظام سلامت، نظام قضایی و نظام امنیتی و دفاعی اسلام بر اساس دیدگاه‌های فقهی آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی تبیین شده است.

ادامه در صفحه بعد

بخش اول این اثر در حقیقت الگویی چگونه طی کردن مسیر علمی تا مرجعیت این مرجع عالیقدر را در اختیار طلاب و عموم مردم قرار می‌دهد و فعالیت‌های علمی، فرهنگی و سیاسی ایشان پیش و پس از انقلاب اسلامی، از جمله نقش‌آفرینی ایشان در تدوین قانون اساسی را تبیین می‌کند.

بخش دوم کتاب «منطق اسلام‌شناسی» است

این استاد حوزه علمیه اضافه کرد: در بخش دوم این کتاب «منطق اسلام‌شناسی» شامل مباحث معرفت‌شناسی، روش‌شناسی اجتهادی، و مباحث تفسیر، کلام و تاریخ است.

روش‌شناسی اجتهادی

حجت‌الاسلام والمسلمین خسروپناه بیان کرد: یکی دیگر از مهم‌ترین بخش‌های این اثر فاخر، روش‌شناسی اجتهادی آیت‌الله‌العظمی مکارم‌شیرازی است که حدود صد صفحه از کتاب را به خود اختصاص داده و در آن «الگوریتم اجتهاد» این مرجع تقلید به صورت گام‌به‌گام تبیین شده است.

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی گفت: جلد اول شامل سه بخش و ۲۰ فصل است و مباحثی همچون خداشناسی، دین‌شناسی، قرآن‌شناسی، حدیث‌شناسی، انسان‌شناسی، نبوت، امامت و مهدویت، دنیاشناسی و آخرت‌شناسی را در بر می‌گیرد.

اهتمام به تبلیغ دین

عالی انقلاب فرهنگی نیز در این آیین رونمایی، بیان کرد: این اثر فاخر برخلاف تصور برخی افراد، یک مجموعه مقاله نیست، زیرا در پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، منظومه‌ها به‌صورت نظام‌مند طراحی می‌شوند و صرفاً گردآوری چند مقاله مستقل نیستند.

وی افزود: برای تدوین این اثر ارزشمند، یک سال کامل تمام آثار معرفتی، فقهی، اصولی، اخلاقی، تفسیری و سیاسی آیت‌الله‌العظمی مکارم‌شیرازی مطالعه شد تا بتوانیم پرورنده علمی دقیقی تشکیل دهیم و ساختار اثر را طراحی کنیم.

عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی ادامه داد: پس از مطالعه کامل آثار و تألیفات این مرجع عالی‌قدر، مدخل‌ها مشخص شد و حتی برای هر مدخل نیز ساختار دقیق مباحث طراحی شد و شورای علمی به صورت مستمر بر روند کار نظارت داشتند.

بخش اول کتاب؛ شخصیت علمی، سلوکی و اجتماعی

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی گفت: بخش نخست این کتاب به شخصیت علمی، سلوکی و اجتماعی این مرجع تقلید اختصاص دارد که در سه فصل تنظیم شده و زیست‌نامه علمی، خدمات فرهنگی و اجتماعی و همچنین منش سیاسی ایشان را بررسی می‌کند.

حجت‌الاسلام والمسلمین خسروپناه در ادامه خاطرنشان کرد: در

آیین رونمایی از مجموعه گرامسنگ «منظومه فکری آیت‌الله‌العظمی ناصر مکارم‌شیرازی» چهارشنبه ۳۰ اردیبهشت، با پیام تصویری حضرت آیت‌الله سبحانی و سخنرانی جمعی از اساتید حوزوی، در سالن جلسات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی قم برگزار شد. این مجموعه شامل دسته‌بندی موضوعی معظم‌له در موضوعات اعتقادی، فقه، اخلاق و تفسیر است که توسط پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی تدوین و منتشر شده است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله سبحانی در پیام تصویری به آیین رونمایی از مجموعه «منظومه فکری آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی»، با اشاره به اهمیت بزرگداشت عالمان دینی، اظهار کردند: تجلیل از علما سبب می‌شود، نسل جوان به علم و دانش علاقه‌مند شوند و جایگاه علم در جامعه ارتقا یابد.

معظم‌له با استناد به آیه‌ای از قرآن کریم مبنی بر رفعت مقام اهل ایمان و دانش، افزودند: حتی توصیه قرآن به گوشدن جا برای عالمان در مجالس نیز بیانگر عظمت جایگاه علم و عالم است و این رفتارها، موجب تقویت منزلت علم در جامعه می‌شود.

این مرجع تقلید در ادامه با اشاره به زندگی علمی حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی بیان کردند: ایشان متولد سال ۱۳۰۵ شمسی در شیراز است و پس از گذراندن دوران تحصیل در این شهر، در جوانی به حوزه علمیه قم وارد شدند و از محضر استادانی همچون حضرت آیت‌الله بروجردی و آیت‌الله داماد^(ره) بهره‌برند. مدتی نیز در نجف اشرف حضور داشتند و از درس آیات عظام حکیم و خویی^(ره) استفاده کردند و پس از بازگشت به قم، تحصیلات فقه و اصول خود را ادامه دادند.

حضرت آیت‌الله سبحانی همچنین به بهره‌گیری حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی از محضر علامه طباطبایی^(ره) در حوزه فلسفه و کلام اشاره کردند و افزودند: ایشان حدود پنج‌سال در درس‌های علامه شرکت داشتند و حتی جلد نخست تفسیر المیزان را به دستور ایشان به فارسی ترجمه کردند.

معظم‌له با بیان اینکه «نوآوری» از مهم‌ترین ویژگی‌های علمی حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی است، خاطرنشان کردند: نگارش مجموعه‌ای از مباحث اعتقادی در زبان فارسی و متناسب با نیاز نسل جدید، از جمله ابتکارات ایشان بود؛ زیرا بسیاری از متون موجود یا به زبان عربی بود یا با ادبیات قدیمی نوشته شده بود و برای نسل امروز قابل استفاده نبود.

ایشان همچنین تألیف «تفسیر نمونه» را از دیگر اقدامات برجسته حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی دانستند و افزودند: این تفسیر در زمانی تدوین شد که جامعه به تفسیری روان و فارسی برای پاسخگویی به مسائل و نیازهای روز جوانان نیاز داشت و امروز نیز به زبان عربی ترجمه شده و مورد مراجعه پژوهشگران قرار گرفته است.

این مرجع تقلید همچنین به خدمات حوزوی حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی از جمله تأسیس مدارس علمیه و نقش‌آفرینی در تدوین قانون اساسی جمهوری اسلامی اشاره کردند و ادامه دادند: این اقدامات، نشان‌دهنده نگاه آینده‌نگر و خدمات ماندگار ایشان در عرصه‌های علمی و اجتماعی است.

حضرت آیت‌الله سبحانی، با اشاره به فعالیت‌های علمی حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی اظهار کردند: آثار فراوان علمی ایشان نشان می‌دهد که به‌ازای هر سال از عمرشان، اثری علمی از خود برجای گذاشته‌اند و این توفیقی الهی است.

معظم‌له در پایان، از خداوند متعال برای مراجع عظام تقلید و بزرگان حوزه علمیه آرزوی توفیق و سلامت کردند.

• تبلیغ در منظومه فکری آیت‌الله‌العظمی مکارم پیوند جدی با تعلیم و تربیت دارد

حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالحسین خسروپناه، دبیر شورای

قائم‌مقام مدیر حوزه علمیه قم

دانشگاه‌ها و مراکز علمی دنیا، منتظر ارائه تبیین دقیق حوزه علمیه از مبانی دینی هستند

حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی، با اشاره به افق بین‌المللی حوزه‌های علمیه گفت: به‌فرموده رهبر شهید‌مان مراکز علمی دنیا، پژوهشگران جهان، دانشگاه‌های بین‌المللی و اندیشمندان منصف، همه منتظرند تا بیان حوزه را نسبت به دین بشنوند.

آیین رونمایی و فراخوان پژوهشی مبتنی بر پیام «حوزه پیشرو و سرآمد» رهبر شهید انقلاب به کنگره بین‌المللی یکصدمین سال بازتأسیس حوزه علمیه قم، ۲۸ اردیبهشت در سالن جلسات انجمن‌های علمی حوزه‌های علمیه برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین حمید ملکی قائم‌مقام مدیر حوزه علمیه قم، در این آیین، با تشریح روند تحول حوزه‌های علمیه پس از پیام تاریخی رهبر معظم انقلاب، اظهار کرد: فردای روزی که رهبر شهید انقلاب اسلامی، پیام «حوزه پیشرو و سرآمد» را صادر کردند، آیت‌الله اعرافی بلافاصله جلسه‌ای تشکیل دادند و تأکید کردند که اکنون محور کار، فرمایش حضرت آقااست.

وی افزود: از همان لحظه یعنی یک‌روز پس از قرائت آن بیانیه بسیار وزین، جلسات آغاز شد و امروز، پس از یک‌سال، شما شاهد کارهای مقدماتی هستید؛ کارهایی که بسیار بزرگ و زیربنایی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی، در ادامه به تحلیل رهبر شهید از وضعیت جهان پرداخت و خاطرنشان کرد: رهبر شهید فرمودند: دنیا در حال تحول است. اگر حوزه خود را با این تحول تنظیم نکند، همراهی نکند و پاسخگو نباشد، منزوی می‌شود. این یک قاعده عقلی و طبیعی است.

قائم‌مقام مدیر حوزه علمیه قم، با نقل قولی کلیدی از رهبر شهید انقلاب اسلامی تأکید کرد: ایشان می‌فرمودند: کسی که امروز به‌عنوان عالم دین در رسانه‌ها، تلویزیون و رادیو بحث می‌کند، باید چنین تصور کند که تا پانصد سال این عبارت‌ها، این جمله‌ها و این ارائه، باید تازه، جدید و پاسخگو باشد.

مراکز علمی دنیا منتظرند تا بیان حوزه علمیه نسبت به دین را بشنوند

حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی، با اشاره به افق بین‌المللی حوزه‌های علمیه گفت: به‌فرموده رهبر شهید‌مان، مراکز علمی دنیا، پژوهشگران جهان، دانشگاه‌های بین‌المللی و اندیشمندان منصف، همه منتظرند تا بیان حوزه علمیه نسبت به دین را بشنوند.